

Koulutus ja työnkuva

Kaverinen Heli, Ojanen Kirsi, Wallenius Daniel

22.9.2017 ::

Näin viittaat tähän julkaisuun

Kaverinen, H., Ojanen, K. & Wallenius, D. 2017. Koulutus ja työnkuva. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 28. Hakupäivä xx.x.201x. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188628>.

Selvitimme kulttuurituottajien koulutuksen ja työnkuvan haasteita kirjallisuusselvityksellä ja haastattelemalla anonyymisti neljää työuransa eri vaiheessa olevaa tapahtuma- tai kulttuurituotannon ammattilaista.

Kulttuurituottaja – kaiken taitava superhenkilö

"Tuottaja on henkilö, joka vastaa tuotantojen ja tapahtumien kokonaisuudesta ja huolehtii hyvin pitkälti myös rahoituksesta. Tuottajalta vaaditaan monialaista osaamista ja toisaalta asiakkaan sekä loppukuluttajan tarpeiden ja vaatimusten tunnistamista ja ymmärtämistä tutustua." ^[1]

Kolme neljästä haastattelemastamme tuottajasta jakaa Tarjanteen käsityksen toimenkuvan laajuudesta. Tuottajan on oltava valmis perehtymään asioihin, koska tehtävään kuuluu niin monenlaisia asioita. Toisaalta

mihinkään ei ehdi paneutua tarkasti, koska tekemistä on niin valtavasti. Esimerkiksi näillä sanoilla voidaan kuvailla tuottajan roolia:

"Mahdollistaja, organisaattori, tiimityöskentelijä, yhteisöllisyyden tukija." ^[2]

Myös haastateltavamme näkevät tuottajan ensisijaisesti mahdollistajana ja järjestäjänä, siis organisaattorina sekä kokonaisuuden rakentajana. Jotta tuottajan tehtävään syvimpään olemukseen pääsisi paremmin käsiksi, tulisi jotenkin voida määritellä tuottajan tärkeimmät työtehtävät. Tämä määrittely on kuitenkin äärimmäisen vaikeaa, sillä kuten haastatellut huomauttavat, tuottajan tärkeimpiä tehtäviä määrittää se, millaisessa organisaatiossa tämä on töissä. Haastatteluissa korostui se, miten paljon organisaatio vaikuttaa tuottajan rooliin. Mitä isompi organisaatio, sitä rajatummalla tuottajan työtehtävät ovat. Pienissä organisaatioissa tuottaja puolestaan vastaa suunnilleen kaikesta.

Yksi haastateltavista huomauttaa, että tuottaja on moniosaaja oikeastaan olosuhteiden pakosta. Kun resurssit ovat niukat, tuottajalla ei ole ketään kenelle delegoida eikä varaa ulkoistaa tehtäviä alihankinnoiksi ole, vaikka tarvetta sille olisikin. Toinen haastateltava toivoo, että tuottajat tulevaisuudessa toimisivat yhä enemmän työnantajan roolissa. Hän näkee tämän mahdollisuutena parantaa taiteilijoiden asemaa työntekijöinä, mutta myöntää kehityksen tässä suhteessa tapahtuvan hyvin, hyvin hitaasti.

Kaikkien neljän haastatellun tuottajan vastauksissa kuitenkin korostuvat tietyt osaamistarpeet. Näitä olivat projektinhallintataidot, viestintä ja talousosaaminen. Yksi haastateltavista huomauttaa, ettei tuottajan välttämättä tarvitse osata itse sitä mitä hän tuottaa, mutta asiasta pitää olla riittävästi jyvällä. Tai jos ei ole, ainakin tietää, mistä asian voi selvittää.

Björkqvist ja Halonen ^[2] mainitsevat myös kulttuurituottajan työskentelevän koko persoonallaan. Haastatelluista kulttuurituottajista vain kaksi otti laajemmin kantaa siihen, millaisia henkilökohtaisia ominaisuuksia tuottajalla pitäisi olla. Tuottajalta vaaditaan ennakointikykyä, mukautumista, improvisointitaitoa, pitkää pinnaa, omien rajojen tunnistamista ja psykologista silmää. Lisäksi tarvitaan rohkeutta ja ennakkoluulottomuutta. Parkkola tiivistää listan sanomalla:

"Hyvä tuottaja taipuu, muttei katkea." ^[3]

Koulutuksella vuorovaikutuksellisemmaksi

Tarjanne ^[1] huomauttaa, että Suomessa on toistaiseksi vähän etenkin kansainvälisen tason tuottaja- ja manageriosaamista, vaikka eritasoista koulutusta onkin järjestetty jo reilun 20 vuoden ajan. Haastatellusta nelikosta vain yhdellä on tuottajan tutkinto. Muut ovat hankkineet osaamisensa ja pätevyytensä muita reittejä.

Tuottajan koulutuksen käynyt haastateltava sanoo koulutuksen antaneen hänelle hyvät eväät projektinhallintaan, varsinainen sisältöosaaminen on karttunut sitten työelämässä. Hän päivittää nyt osaamistaan yamk-tutkinnolla. Hän sanoo niiden opiskelijatovereiden, joiden aiempi tutkinto ei ole tuottamisesta, kokeneen haasteellisena sen, ettei ylempässä tutkinnossa enää opeteta varsinaisia perustuottajan taitoja.

Tarjanne ^[1] näkee, että tulevaisuuden koulutuksessa pitäisi ottaa huomioon se, että tuottajat toimivat yhä enemmän verkostoissa. Ammatinharjoittajien olisi tärkeä keskittyä omaan ydintoimintaansa, jolloin he voisivat ulkoistaa tuotannon johtoon, rahoitukseen ja verkostojen hallintaan liittyvät toiminnot tuottajille.

Yksi haastateltavistamme näkee tulevaisuuden hieman samansuuntaisena. Hänen mukaansa viestinnän merkitys korostuu tuottajan työssä yhä enemmän, sillä työstä tulee yhä vuorovaikutteisempaa. Toinen mainitsee monenlaisten ihmisten kanssa toimimisen, mutta hän puolestaan peräänkuuluttaa asenteen opettamista: tuottajan tulee olla nöyrä ja haluta oppia kentän kokeneemilta tekijöiltä.

Kolmas haastateltava puolestaan uskoo, että rahoituksen hankinta ja rahoituskuvioiden tuntemus korostuvat tulevaisuudessa entisestään ja niihin liittyvää osaamista kaivataan lisää. Tulevaisuuden koulutuksessa pitäisi myös entistä paremmin huomioida, mihin työmarkkinoilla todellisuudessa halutaan sijoittua ja suunnata koulutusta sen mukaan. Lisäksi tulisi huomioida myös se, mistä kaikkialta muualta kuin tuottajakoulutuksen piiristä tuottajia tulee.

Lähteet

1. ^^{abc} Tarjanne, P. 2012. Puheenvuoro: Tulevaisuuden tuottaja. Teoksessa K. Halonen (toim.) Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja2020-hankkeen loppuraportti. Metropolia-ammattikorkeakoulu. Helsinki. Hakupäivä 27.4.2017.
http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/katalysoi...
2. ^^{ab} Björkqvist, L. & Halonen, K. 2012. Kulttuurituotannon kehittämistä eurooppalaisessa kontekstissa. Teoksessa K. Halonen (toim.) Kulttuurituottajakoulutuksen suuntaviivoja. Tuottaja2020-hankkeen loppuraportti. Metropolia-ammattikorkeakoulu. Helsinki. Hakupäivä 27.4.2017.
http://tuottaja2020.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/katalysoi...
3. ^ Parkkola, T. 2015. Tuottaja venyy, vaan ei katkea - törmäyskursseja tuottajan kielessä ja kulttuurissa. Teoksessa K. Kaalikoski (toim.) Tuottajan duunit Työelämä, toimenkuva, koulutus. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 27.4.2017.
<https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2015/12...>

Metatiedot

Nimeke: Koulutus ja työnkuva. Teoksessa P. Isomursu, P. Hoppu & D. Wallenius (toim.) Minne matka, kulttuurituottaminen? Pohjoinen näkökulma kulttuurituottamiseen nyt ja tulevaisuudessa

Tekijä: Kaverinen Heli; Ojanen Kirsi; Wallenius Daniel

Aihe, asiasanat: ammattikuva, koulutus, kulttuurituottajat, työnkuva, työn sisältö

Tiivistelmä: Selvitimme kulttuurituottajien koulutuksen ja työnkuvan haasteita kirjallisuusselvityksellä ja haastattelemalla anonyymisti neljää työuransa eri vaiheessa olevaa tapahtuma- tai kulttuurituotannon ammattilaista. Haastateltavat näkivät tuottajan ensisijaisesti mahdollistajana ja järjestäjänä, siis organisaattorina sekä kokonaisuuden rakentajana. Kaikkien haastateltavien mukaan työssä tarvittavia taitoja ovat projektinhallintataidot, viestintä ja talousosaaminen.

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu, Oamk

Aikamääre: Julkaistu 2017-09-22

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201709188628>

Kieli: suomi

Suhde: <http://urn.fi/URN:ISSN:1798-2022>, ePooki - Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut

Oikeudet: Julkaisu on tekijänoikeussäännösten alainen. Teosta voi lukea ja tulostaa henkilökohtaista käyttöä varten. Käyttö kaupallisiin tarkoituksiin on kielletty.